

„Stajerc“ izhaja vsaki petek datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo; za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslojše št. 3.

Dopisi dobrodošli in sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80 — za 1/2 strani K 40 — za 1/4 strani K 20 — za 1/8 strani K 10 — za 1/16 strani K 5 — za 1/32 strani K 2 50 — za 1/64 strani K 1 — Pri večkratnem oznanilu se ceno primerno zniža.

Štev. 50.

V Ptuj, v nedeljo dne 16. decembra 1917

XVIII. letnik

Premirje z Rusijo.

Kratko premirje z ruskimi in rumunskimi armadami sklenjeno. — Nove zmage proti Angležem, Francozom in Italijanom. — Državni bankerot na Ruskem. — Amerika napovedala Avstro-Ogrski, Bolgarski in Turčiji vojno. — Naš zunanji minister o zvezi z Nemčijo.

Prodiranje naših in nemških armad v deželi italijanskega izdajalca nam prinaša vedno nove uspehe. Krasni so bili napadi naših čet pri Asiagu, ki so v natanko premišljenem napadu trdovratno se branečega Italijana tako temeljito vrgle, da je izgubil pač vso veselje za nadaljevanje te vojne. Morda bomo v kratkem slišali še lepše uspehe naših junakov napram laškemu Efi-jaitu. „Evviva la guerra“ — ta klic prenapetih hujskačev v Italiji se danes pač ne čuje več; grobna tihota je nastala v tej deželi, stih in obupanje sta prišla z lakoto in polajzoma pričinja laško ljudstvo izprevideti, da je šlo na lica našim strupenim sovražnikom. Iz svoje dni tako veselo naglasnega „izprehoda v Avstrijo“ postal bo v kratkem „izprehod v Benetke“. Judež je dobil svoje pavelci! In mi s sv. jimi zvestimi nemškimi zavezniki ne smemo nikdar ponehati, da ostane to plačilo obenem svarilo za vso bodočnost!

Medtem se je izvršil velikanski preobrat na Ruskem. Leninovi pristaši so zmagali in so imeli dovolj moči, da so tudi na svoje armade ob naših frontah vplivali. Tako je prišlo do ruske ponudbe za 10-dnevno počivanje orožja in za poznejše premirje, kateremu bodo sledila mirovna pogajanja. Za sedaj — mi nečemo razmere olepsati — je gotovo, da se je sklenilo počivanje orožja na vzhodni fronti od Severnega pa do Črnega morja. Naravno je, da se francoski, angleški in italijanski povzročitelji te vojne proti temu grozovito upirajo; kajti zdaj se gre za njih kožo! Ali glasovni angleških poročil se sedanja ruska vlada za vse to ne briga mnogo. Kajti ona ima eno sredstvo, ki bo gotovo i najstrastnejše sovražnike premagalo: državni bankerot! Nekatera poročila pravijo, da je na Ruskem državni bankerot že napovedan; na drugi strani se zopet čuje, da to še ni istinito. Ali državni bankerot na Ruskem mora priti, ako še ni prišel. In potem so doživeli naši sovražniki najhujši poraz. Kajti z državnim polomom na Ruskem se škoduje najbolj angleškim, francoskim in ameriškanskim dajalcem denarja, tem pravim podpivovalec vojne. Ti bodo zdaj v svoji lastni deželi doživeli „ruske polome“, ti bodo morali izpoznati svoje napake!

Vse to je zanimivo in vse to mora polagoma vsakdo izpoznati. Ni čuda, da je naš avstro-ogrski zunanji minister grof Czernin

prav odkrito naglašal velevažno in edino odresilno zvezo z Nemčijo. Tu se pač ne gre za navadna politična nasprotja, za vsakdanji narodnostni prepir. Avstro-Ogrski in Nemčija sta druga na drugo vezani, imata isto bodočnost in iste cilje. Premagaj Nemčijo in tudi Avstrija je premagana, — razbij Avstro-Ogrski in tudi Nemčija mora izginiti!

Zato pa je najpodlejšje počenjanje, ako si upajo danes i pri nas gotovi ljudje na podlagi tega ali onega političnega programa hujskati zoper v zdaj že četrto leto izkušeni zvezi z Nemčijo. To zamore storiti le veleizdajalec, ki v svojem srcu čuti željo, da bi premila naša domovina avstrijska končala... Naše avstrijsko ljudstvo ve, da so njegovi sinovi skupno z Nemci krvaveli na vseh bojiščih, da se borijo vsi skupaj za enaki, trajni mir. Naše ljudstvo razume, da tukaj ni nobene razlike, da smo tukaj vsi enaki, kajti gre se za sedanjost in za bodočnost!

Zmagali smo že, — mi in Nemci, — zato bomo tudi dosegli trajni, krasni mir.

Veliki uspehi armade Conrada. — 11.000 Italijanov vjetih. — Počivanje orožja!

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.B. Dunaj, 6. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Včeraj se je med Rusijo in zavezniki 10 dnevno počivanje orožja sklenilo. Začetek za vse ruske fronte dne 7. decembra ob 12. uri popoldne. Razprave za sklenitev premirja trajajo naprej.

Italijanska fronta. Sovražnik doživel je na visoki planoti „Sieben Gemeinden“ težki poraz. Dne 4. t. zjutraj vdrle so po močni artiljerijski pripravi, pri kateri so sodelovale tudi nemške baterije, čete feldmaršala v. Conrada k napadu proti pogorskim postojankam v pokrajini Melette. V ogromni visocini napravljene in bogato opremljene trdnjave pomagale so z vseljutostjo peljani obrambi. Visoki sneg in strogi mraz otežili so prodiranje, ali skrbna priprava napada in hrabrost naših iz vseh krajev Avstrije ter Ogrske izvirajočih napadalcev zamogli se premagati vsak protinčinek. Predvčerajšnjem zjutraj padel je Monte Badellecchi in Monte Pondarecar, popoldne stal je regiment ces. strelcev št. 8 na

Montu Miola. Proti večeru razušil se je pred našim obsegajočim navalom italijanski odpor na Meletti. Od Vala Stagna prihajajoča ojačenja nasprotnika bila so od vzhodno Brente stojiščih baterij v strani prijeta. V večerajšnih jutranjih urah izgubil je po ljuti borbi sovražnik Monte Zomo in zadajšno postojanko pri Fozi. Ob 2. uri popoldne odločila je orožje že 24 ur popolnoma obkoljena hrabra posadka Italijanov na Montu Castel Gumberto. Vso ozemlje severno doline Frenzella je v naši roki. Poleg velikih krvavih žrtev izgubili so Italijani v teh dveh dneh več kot 11.000 moč na vjetih in več kot 60 topov. Naše izgube so hvala spretnemu vodstvu boja neznatne. — Pri Zensonu, kjer stojimo že tedne sem na zapadnem bregu Piave, izdržal je zmagovito dne 4. t. m. na vseh bojiščih odlično udeleženi in. reg. št. 73 (Egerland) večurne navale močnejših sovražnih sil.

Šef generalštaba.

Nemci vjeli 90/90 Angležev.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.B. Berlin, 6. decembra. (W.B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Na flandrijskem bojišču se je artiljerijsko delovanje zopet znatno povišalo. Pri Moevresu naskočile so naše čete angleške jarke in so jih potisnile nazaj. Pod našim pritiskom zapustil je sovražnik svoje najspredajše postojanke med Moevresom in Marevingora ter je šel nazaj na visocine severno in vzhodno od Flesquieresa. V hitrem zasledovanju zavzeli smo vasi Graincourt, Anneux, Cantoine, Royelles ter gozdne visocine severno od Mareninga. V 10 km širokosti potisnili smo svoje črte do 4 km globokosti naprej. Na svojem umikanju je sovražnik, v kolikor je to še čas dopustil, vasi s požigom in razstrelbo uničil. Razvaline teh vasi in brez potrebe zapričeto uničevalno delo v od sovražnika zopet mnogo oddaljenemu mestu Cambrai so sledovi, ki jih zapuša Anglež na francoski zemlji od svoje s tako velikimi nadami zapričete, s tako težkim porazom končane predorne bitke pri Cambraiu. Izgube, ki jih je imel sovražnik v zadnjih dneh zlasti ob gozdu Bourlon, so izredno visoke. Število izbojev pri Cambraiu pripeljanih vjetih se je povišalo na več kot 9000 moč, plen na kanonih znaša 148, strojnih pušk pa 716. — Armada nemškega prestolonaslednika. Pomnoženi ognj. Severno od Juvincourta pripeljale so naskočne čete od krepkega sunka proti francoskim jarkom večje število vjetih. — Včeraj smo v zračnem boju in po odpornemu ognju 18 sovražnih letal sestrelili. Naši letalci so pristraniške naprave od Calais, London, Sherness, Gravesend, Chatam, Dover in Margate z bombami napadli. Veliki in mnogoštevilni požari označili so učinek.

STRASCHILL'ova grenčica iz zelenjave **zdravilnih zelenjav** iz najbolj uspešnih korenin. **STRASCHILL**'ova grenčica iz zelenjav je naravni izvleček (ekstrakt) najfinjših vsled tega priznana najboljši železoc obarpanjci prebavni bakter.

Vzhodno bojišče. Pooblašeni zastopniki najvišjih armadnih vodstev Nemčije, Avstro-Ogrske, Tur. je in Bolgarske so s pooblaščenimi zastopniki Rusije za fronto od Vzhodnega morja pa do Črnega morja ter na turško-ruskem bojišču v Aziji počivanje orožja za čas od 7. decembra 1917 ob 12. uri opoldne do 17. decembra 1917 ob 12. uri dopoldne sklenili. Razprave v dosego premirja se bodoje v par dneh nadaljevale.

Italijansko bojišče. (Glej avstrijsko poročilo.)

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Nadaljni uspehi naše armade proti Lahem.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 7. decembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Čete feldmarsala v Conrada dosegle so v napadu nadaljne uspehe. Avstrijski strelski regimenti premagali so v večernem ljutem bližinskem boju sovražni odpor na Montu Sisemol. S padcem te tedne sem ljuto branjene utrdbe izgubil je Italijan nad 1000 vjetih in velike množine bojnih sredstev vseh vrst. Skupno število od 4. decembra vzhodno od Asiaga vjetih Italijanov se je zvišalo na 15.000 mož. Tudi plen na topovih se je povikal.

Šef generalštaba.

Nemški uspehi na zapadu.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 7. decembra. (W.-B.) Uradno se razglasa:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Ypernu začasno močni ogenj se je razširil proti jugu do Lysa. Na južnem bregu Scarpe bil je artiljerijski boj zvečer povišan. Med Graincourtom in Marconigom vodila so manjša podjetja do izboljšanja naših postojank. Zavzeli smo posest La Justic; očiščili smo od sovražnika Marcoing. Severno od La Vaquerie obdržali smo svoje postojanke v ljutih bojih proti angleškim napadom z ročnimi granatami. Mimogrede vrti sovražnik bil je v protisunku nazaj vržen. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na obeh bregovih Maase je bilo popoldne ognjeno delovanje živahno. — Armada vojvode Albrechta. Naša deželna bramba pripeljala je iz hrabrega sunka v francoske jarke v gozdu Apremont 20 vjetih.

Italijanska fronta. V izrabi svojih uspehov so čete feldmarsala Conrada v naskoku Monte Sisemol zavzele. Število v pokrajini „Sieben Gemeinden“ vjetih Italijanov znaša nad 15.000 mož.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijske uradne poročile od sobote.

K.-B. Dunaj, 8. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Počivanje orožja. Italijanska fronta. Naše hrabre čete, v njih sredi Egrski strelski regiment št. 6, zavzele so v naskoku včeraj vzhodno od Asiaga močne postojanke od Steufle in so jih obdržale navzlic ljutim napadom. Število od 4. decembra sem pri armadni skupini v Conrada vjetih Italijanov presega že 16.000 mož. Naši letalci imeli so včeraj veliko število zračnih bojov in so sestrelili 6 italijanskih letal. Oficirski namestnik Arrighi dosegel je svojo 21. zračno zmago.

Šef generalštaba.

Nemške uradne poročile od sobote.

K.-B. Berlin, 8. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Naflandrijskem bojišču živahni ogenj. Južno od Scarpe trajalo je živahno artiljerijsko delovanje naprej. V boju z ročnimi granatami potisnili smo Angleže na obeh straneh od Graincourta za nekaj 100 metrov nazaj. Več poskusov sovražnika, pridobiti na ozemlju severno od La Vaquerie, se je izjalovilo. Iz bojov zadnjih dveh dni se je pripeljalo 53 vjetih, med njimi 5 oficirjev, 2 kanoni in 15 strojnih pušk. — Armada nemškega prestolonaslednika. V oddelkih južno od La Fere in zapadno od Craonne ter na vzhodnem bregu Maase povišalo se je popoldne ognjeno delovanje. Naši poizdovalni oddelki pripeljali so južno od Omesa vjete.

Makedonska fronta. Bolgarski oddelki prisilili so angleške naprej potisnjene oddelke k vrnitvi.

Italijansko bojišče. V bojnem okolisu vzhodno od Asiaga trajal je živahni artiljerijski ogenj naprej. Na Montu Sisemol zavzete postojanke bile so očiščene od zadnjih ostankov sovražne posadke. Število od 4. t. od armade v. Conrada vjetih Italijanov presega 16.000.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijske uradne poročile od nedelje.

K.-B. Dunaj, 9. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Počivanje miru. Italijanska fronta. Na Beneškem živahni artiljerijski boj.

Šef generalštaba.

Nemške uradne poročile od nedelje.

K.-B. Berlin, 9. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V nekaterih oddelkih flandrijske fronte, južno od Scarpe ter med Moeuvresom in Banteuxom prišlo je popoldne do živahnih artiljerijskih bojov.

Makedonska fronta. Severno-vzhodna od jezera Doiran bilo je več sovražnih kompanij, ki so se hotele približati bolgarskim prednjim stražam, z ognjem prepodenih.

Italijanska fronta. Na visoki planoti od Asiaga, ob Montu Tombo in na Montellu časovno živahnejše ognjeno delovanje.

Zmago ob izlivu Piave.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 20. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Zavezniki so z med Dnjestrom in izlivom Donave stoječimi ruski in rumunskimi armadami sklenili premirje.

Italijansko bojišče. Ob izlivu Piave izrgale so naskočne čete honvedskega inf. regimenta št. 32 sovražniku mostičje od Bessanina; vjeli so 6 italijanskih oficirjev, 288 mož ter zaplenili 10 strojnih pušk.

Šef generalštaba.

Nemški uspehi na zapadu.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 10. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob flandrijski fronti in v posameznih oddelkih med Scarpe in St. Quentinom se je artilje-

ski ogenj od opoldne sem povišal. V manjših infanterijskih bojih bili so Angleži zapadno od Graincourta iz nekaterih jarkinih kosov prepoden. En angleški sunek severno od La Vaquerie se je izjalovil. — Armada nemškega prestolonaslednika. Manjša podjetja prinesla so na raznih krajih fronte neko število vjetih. Mnogokrat živahno ognjeno delovanje. Na vzhodnem bregu Maase se je povišalo zvečer do znatne sile in se je po mirni noči danes zjutraj zopet oživelo. — Armada prestolonaslednika Albrechta. Bavarska deželna bramba vdrila je severno od Buresa v francoske jarke, vjela 42 mož in zaplenila nekaj strojnih pušk.

Vzhodno bojišče. Zvezne armade so z ruski in rumunskimi armadami med Dnjestrom in izlivom Donave sklenile premirje.

Italijansko bojišče. V deltu Piave vzele so v naskoku ogrske honvedske čete italijansko mostičje Sile vzhodno od Capa Sile in so vjele več kot 200 mož.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijske uradne poročile od točka.

K.-B. Dunaj, 11. decembra. Uradno se danes razglasa:

Vzhodno bojišče. Počivanje orožja. Italijanska fronta. V pokrajini izliva Piave poskusil je sovražnik brez uspeha, pridobiti nazaj prodivčerajnem izgubljenega jarke.

Šef generalštaba.

Nemške uradne poročile od točka.

K.-B. Berlin, 11. decembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji in od Scarpe do Somme razvili so se popoldne opetovani živahni artiljerijski boji. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ognjeno delovanje je bilo na vsej fronti živahno. V presenetljivem sunku so pripeljale naše naskočne čete severno-vzhodno od Craonne 22 francosov iz sovražnih jarkov. Na drugih oddelkih se je pripeljalo vjete iz poizvedovalnih bojov. Močna vporaba letalcev, zlasti ob francoski fronti, vodila je do ljutih zračnih bojov. Naši nasprotniki so izgubili 11 letal in 1 halca.

Italijanska fronta. Na obeh straneh Brente in ob spodnji Piavi časovno povišano artiljerijsko delovanje.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Državni bankerot na Ruskem.

K.-B. Amsterdam, 7. dec. (Reuter). „Daily Telegraph“ poroča iz Petersburga od 6. t. m.:

„Neki danes objavljeni razglas naznanja sumarično razveljavljenje vseh inozemskih posojil in vstavljenje plačila obresti za ta posojila.“

To je državni polom, državni bankerot na Ruskem. Iz druge strani se sicer dementuje to vest, ali nekaj resnice je gotovo na njej. Gre se tukaj za velikanske svote, ki presegajo gotovo 50 milijardov rubljev. Angleška in Francoska sta pred in med vojno vpsali svoje milijarde na Rusijo, da bi jo napravili krepkejšo za boj proti osrednjim državam. Ali vse je bilo zaman. Veliki preobrat na Ruskem je povzročil državni bankerot, ki je pač največji in najhujši poraz za naše sovražnike. Zlasti hudo je prizadeta Francoska, ki je imela že pred vojno 25 milijard frankov v ruski vrednosti naloženih. In tu se gre večinoma za denar manjših stedičev. Francoske banke bodo pričele zaporedoma pokati, pa čeprav i Amerika na pomoš skoči. Ednake so razmere v perfidni Angliji.

Državni bankerot na Ruskem je torej ogromnega pomena in bode imel za naše sovražnike jako usodopolne posledice.

Jeruzalem v roki Angležev.

K.-B. Amsterdam, 10. decembra. Kakor poroča „Zentral News“, se je v angleški zbornici sporočilo, da se je mesto Jeruzalem Angležem vdalo.

(Vest je žalostna, kajti Jeruzalem je nekako središče krščanstva. V vojaškem in političnem oziru pa ta že dolgo pričakovani padec nima mnogo pomena. Angležem bode kmalu tudi v Jeruzalemu odklenalo, čeprav so zdaj nad to „zmago“ kar pijani veselja. Op. ur.)

Amerika napovedala Avstro-Ogrski vojno.

Kakor znano, so bile sicer že dalje časa diplomatske zveze Amerike z Avstro-Ogrsko pretrgane, ali vojna sama še ni bila napovedana. Zdaj se je farizejski prezident Wilson tudi do tega koraka ojunatil in je naši monarhiji, kakor tudi Bolgarski ter Turčiji vojno napovedal. Hinavski pridigovalec miru torej še vedno nima dovolj prelivanja krvi! Seveda, — komaj se je pričelo na vzhodu dani, komaj je prišel prvi žarek zaželenega miru in že se je vnel grozni vojni vihar v Združenih državah Amerike. Zakaj? No zato, ker je profit zlata lačnih američanskih vampirjev v nevarnosti! Z mirom bi se ponehali oni ogromni „kšefti“ zločinških američanskih milijarderjev, ki so kakor vampirji sesali kri desetkrat križanega nesrečnega človeštva...

To je začetek in konec vojnega kravala Američancev, kateri v praktičnem oziru seveda nima mnogo pomena. Odkar divja ta svetovna vojna, so bili Američanci že naši sovražniki; saj so vendar angleške krvi! Zdaj bodo dejno porabili to priliko, da naše državljane mučijo, jim krajejo in jih nadlegujejo. Upajmo, da bode to nauk za vse tiste, bi bi se bili lahko posteno v domovini preživeli, pa so šli raje „čez veliko lužo“ v Ameriko svojo „srečo“ iskati. Vojna nam mora predočevati pomen domače grude, nam mora dati navdušenje za domovino, da v bodoče ne bodemo več zapravljali svoj denar in svojo moč v sovražni tujini!

V tem smislu bi bila vojna napoved farizeja Wilsona celo koristna. Prokletstvo trpinčenega človeštva pade seveda v kljub temu na Američance, ki se valjajo v zlatu in topli človeški krvi, medtem ko blebečejo fraze o krščanstvu in svobodi!

Vojna na morju.

Potopljeno!

W.-B. Berlin, 5. decembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v kanalu Bristol in v Severnem morju: 14.500 brutto-register-ton.

12.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 5. decembra. Vслед delovanja nemških podmorskih čolnov se je na severnem bojišču zopet 12.000 brutto-register ton potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

13.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 7. decembra. V zatvor-nem okolišču okrog Anglije so nemški podmorski čolni zopet 13.000 brutto-register-ton potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

15.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 8. decembra. V angleškem Kanalu in v Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 15.000 brutto-register-ton potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

4 parnikov potopljenih.

W.-B. Berlin, 9. decembra. Vслед delo-

vanja nemških podmorskih čolnov se je na severnem bojišču zopet štiri parnikov potopilo.

Amerikanski vojni parnik potopljen.

K. B. Washington, 8. decembra. Amerikanski razruševalec torpednih čolnov „Jakob Johnes“ bil je v četrtek v vojnem okolišču torpediran. Veliki del moštva prišel je ob življenje.

Avstrijska vojna ladja potopljena.

K.-B. Dunaj, 11. decembra. Uradno se danes razglasa:

V noči na 10. t. m. bila je Nj. V. ladja „Wien“ vслед sovražnega torpednega napada potopljena. Skoraj vsa posadka je bila rešena.

Mornariško poveljstvo.

(Linjski parnik „Wien“ bil je l. 1895 zgrajen in imel 5600 ton velikosti, 17 morskimi milij hitrosti, 24 topov in 441 mož posadke. Bil je torej eden naših starih ladij.

Op. ured.

12.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 11. decembra. Eden nemških podmorskih čolnov je v Atlantskem oceanu zopet 12.000 brutto-register-ton ladinoga prostora potopil. Dva uničenih parnikov bila sta sestreljena iz spremstev.

Naš zunanji minister in vojni položaj.

(Uradno poročilo.)

(K.-B.) Dunaj, 4. decembra. Zunanji minister grof Czernin je podal danes v zunanjepolitičnem odseku ogrske delegacije svoj eksposé. Uvodoma je minister izjavil, da ga navdaja sestanek delegacij z odkritim zadovoljenjem. Spomnil se je smrti cesarja Franca Jožefa I. ter je poudarjal, da Avstro-Ogrska in njene zaveznice stoje po treh letih nepremagljive v boju.

Grof Czernin je nato kratko recapituliral politične dogodke zadnjih treh let, držeč se predvsem kronološkega reda, ne pa pragmatičnega raziskovanja. Poudarjal je, da je z umorom v Sarajevu, ki se je zgodil v vednostjo belgrajskih vlastodržcev, odbila za monarhijo usodopolna ura. Nastopiti je bilo treba proti zločinškemu poseganju velearstva v naše notranje državno življenje. Apel na orožje je postal neizogiben, ko je srbska vlada na migljaj iz Petersburga odgovorila nezadostno na naš ultimatum. Monarhija je posegla po orožju v lastno obrambo. Kar so armade, mornarica in patrijotično prebivalstvo v teh treh letih vojne storili, to je brez primere v svetovni zgodovini.

V vojni je zveza z Nemčijo kar najslabše prestala svoje ognjeno preizkušnjo. Skupno z Nemčijo smo si pridobili dva nova zaveznika, ki sta se v pravem spoznanju svojih interesov pridružila centralnim državam. Upam, da bo zaveznitvo s Turčijo in Bolgarijo trajalo tudi po vojni. Minister slavi nato obnovitev turške države v sedanji vojni ter poudarja, da si je mogla Bolgarija vслед zveze s centralnimi državami in vслед odličnih uspehov svoje armade okupirati pokrajine, ki ji pripadajo historično in etnografsko.

Od obeh držav, ki sta bili pred vojno naši zaveznici in sta sedaj naši sovražnici, je odpadla Italija pravzaprav že takrat, ko je proglasila svojo nevtralnost. Svoje izdajstvo je Italija drago plačala. Mesto pričakovanega lahkega pohoda proti Dunaju, je morala italijanska armada po brezuspešnem navalu proti naši ohrambi v 11. hudih bitkah žrtvovati stotisoče svojih vojakov. Bitke ob Soči so brez primere v zgodovini vseh vojev. Končno je prišel trenotek, ko so naše, z nemškimi četami združeno čete predrle železni italijanski okop ter pohitele od zmage do zmage. Obsečne rodovitne italijanske pokrajine so sedaj v naših rokah kot dragocena

zastava za čas mirovnih pogajanj. Danes stoji zapeljano italijansko ljudstvo pred polomirredentistične misli in imperialističnih nad. Odkar je uoril jeseni leta 1914. kralj Karel romunski, je zgodovina Romunije zgodovina neprestanega izdajstva. Dve leti je poskušala romunska vlada izsiljevalno politiko, hotela je, da ji plačamo nevtralnost z avstrijskim in ogrskim ozemljem. Te zahteve so bile za nas indiskutabel, odklonili smo jih, saj smo vedeli, da bi Romunija pozneje, če bi se ji zdelo ugodno, navzlic temu napovedala vojno. Naša diplomacija je pravočasno obvestila kompetentne vojaške kroge. V Dobrudži so mogle nemško bolgarske čete pravočasno nastopiti, na Sedmograškem nismo mogli preprečiti romunskega vpada, toda kmalu smo izvojevali zmage pri Braševu in Sibinju. Strašno, toda pravično je usoda kaznovala romunsko izdajstvo.

Tudi v Srbiji in Črni gori se bo moglo prebivalstvo vprašati, ali sta njega dinastiji in vladi imeli dobre svetovalce, ko sta se pod vplivom entente spustili v boj z našo skupino. Posledica te politike je bila vrsta bridkih razočaranj.

Minister nato izraža simpatije vseh civiliziranih ljudi Grški, ker je hotela ostati nevtralna ter pravi, da bo naša albanska politika tudi v bodoče stremila za tem, da utrdi smisel za ujedinenje naroda in za državnost ter ustvari podlage za samoupravo in kulturni napredek dežele. Minister hvali zdrav politični čut albanskega naroda.

Vслед svojih uspehov na ruski fronti so mogle centralne države obnoviti kraljevino Poljsko, ki je poklicana, da vrši veliko misijo kot eksponirana straža zapadne kulture. Centralne države so osvobodile poljski narod ruskega gospodstva. Čim bo vojna končana, bo mogla Poljska o svoji bodočnosti sama odločevati. Minister ne dvomi, kam bo Poljska gravitirala.

Zadnja dva velika vojna dogodka sta izbruh vojne med Nemčijo in Ameriko in izbruh ruske revolucije. Med nami in Zedinjenimi državami ni bilo nobenega posebnega konfliktnega gradiva.

Nazore predsednika Wilsona k ureditvi evropskih razmer, ki so z obstojem monarhije nezdružljivi, je pripisovati toliko sovražnemu razpoloženju proti nam, kolikor dejstvu, da Wilson prav nič ne pozna tukajšnjih razmer. Pretrgali pa smo diplomatske odnose valed vojnega stanja med Nemčijo in Zedinjenimi državami.

O preobratu v ruski državi za enkrat že radi tega ne morem izreči definitivne sodbe, ker tamkajšnji dogodki, kakor se zdi, še niso definitivno zaključeni. Gotovo je vsekakor, da so se s starim režimom podrli tudi temeljni stebri prejšnje imperijalistične in panslavistične ruske politike. Nedvomno je pač tudi, da tvorijo miroljubni krogi večino ruskega naroda in da so ti krogi za enkrat nadvladali ono manjšino, ki skupno z entento želi nadaljevati vojno in upa, da bo to še izsilila. Kako se bodo razvili dogodki v Rusiji, naravno ne morem napovedati. Polagam pa važnost na sledeča dejstva: Avstro-Ogrska in njene zaveznice, v nasprotju z vladami entente niso nikdar poskušale, niti mislile, da bi vplivale na razvoj notranjih razmer na Ruskem. Centralne države so bile nadalje vedno pripravljene in so še danes, da z vsakokratno rusko vlado kakor z vsemi ostalimi nasprotniki, pričnejo pogajanja. Od svojih bivših voditeljev zapeljan na kriva politična pota, je moral ruski narod prenesti težka razočaranja in preizkušnje.

Z odkrito simpatijo spremljamo njegovo stremljenje, se vrniti v mirno življenje in v urejene razmere. Naša odkrita želja je, da obnovimo svoječasnno prijateljsko razmerje k narodom Rusije ter živimo z njimi v bodoče v prijateljstvu in živahnih medsebojnih odnosih.

Minister nato izraža posebno zahvalo onim nevtralnimi vladam, ki so prevzele zastopstvo avstrijskih interesov v sovražnih državah in ki so skrbele za naše vojne vjetnike